

Viherympäristöliiton hyväksymät Taimitarhakasvien lajitteluohjeet viherrakentamiseen

Nämä ovat Viherympäristöliitto ry:n suositus taimitarhakasvien lajittelu- ja niputusohjeiksi. Jos näitä ohjeita sovelletaan tai niiden noudattamista vaaditaan taimikaupassa, on siitä erikseen mainittava hinnastoissa, tarjouksissa, sopimuksissa tms. asiakirjoissa. Tällöin edellytetään, että näiden ohjeiden lisäksi aina noudatetaan taimiaineistolaisa ja sen perusteella annetuissa alempiasteisissa säädöksissä mainittuja laatuvaatimuksia.

PERENNAT

Taimien tulee olla voimakkaita, ja niiden juuristojen tulee olla hyvin kehittyneitä. Juuripaakun on oltava läpijuurtunut. Heikkojuuriset lajit on myytävä astia- tai paakkutaimina. Myytäessä myös paljasjuuristen taimien tulee olla voimakkaita, nahistumattomia ja käytännöllisesti katsoen lepotilassa siten, että suurin sallittu varastoverson pituus on 5 cm.

Myytäessä on ilmoitettava taimen **lisäystapa** tunnuksilla:

- S** = **siemenestä lisätty taimi**
K = **kasvullisesti lisätty taimi**
M = **mikrolisätty taimi**

Ruukkutaimien **ruukun koko** on ilmoitettava litroina tai senttimetreinä (esim. 10 x 10 x 7 cm tai 9 x 9 x 9 cm tai 0,445 l tai 1,5 l).

Lisäksi on ilmoitettava, onko kyseessä

- Pj** = **paljasjuuritaimi**
Pa = **paakkutaimi**
Pa/At = **ruukutettu paakkutaimi**
At = **astiataimi**

Jakamalla lisätyistä taimista ilmoitetaan **silmuluku**:

- 1s** = **yksisilmuinen**
2s = **kaksisilmuinen**
3s = **kolmesilmuinen (tai 4s, 5s jne.)**

Myytäessä taimia vähittäin ei ruukkukokoa tai silmulukua tarvitse ilmoittaa. Tukku-myynnissä nämä tiedot on kuitenkin aina ilmoitettava.

PENSAAT

Koristepensaat, puistoruusut, marjapensaat, vadelmat, aitataimet.

Lajittelussa hyväksyttävät **kokoporrastukset** senttimetreinä:

- 7-15*
15-30*
30-50
50-70
70-100

100 cm:ä suuremmat taimet ilmoitetaan 40 cm:n välein.

*pikkupensaat, luettelo liitteenä

Lamoavakasvuisilla ilmoitetaan leveyden mukaan silloin, kun taimen leveys (= halkaisija) on suurempi kuin taimen korkeus.

Lajittelussa hyväksyttävät **versomäärä**porrastukset:

1, 2, 3-5 ja 5-8

Lisäksi huomattava:

Koko mitataan juurenniskasta. Jokaisen laskettavan verson tulee ulottua kokoporrastusalueen alarajan yläpuolelle. Haaroittumisalueen oltava lajille tyypillinen. Laskettavien versojen tulee lähteä haaroittumisalueelta, joka on enintään 15 cm.

Myytäessä versot ja juuret saavat olla hoitoleikatut.

Myytäessä taimet astiataimina on se ilmoitettava merkinnällä **At** tai **Co**. Lisäksi on ilmoitettava astian tilavuus litroina. Astiataimen juuripaakun on myytäessä oltava läpijuurtunut.

Myytäessä taimet paakutaimina on se ilmoitettava merkinnällä **Pa** tai **Kl**. Lisäksi on ilmoitettava paakun koko (halkaisija) cm:nä.

Nimitystä pensastaimi voi käyttää vain taimista, joissa on vähintään 3-4 versoa. Pienemmät ovat aitataimia: joko

- piiskataimia (1 verso) tai
- haaroittuneita (2 versoa tai enemmän).

Nippukoot:

5, 10, 25, 50, 100 kpl/nippu.

Ostaja ja myyjä sopivat keskenään. Nippukoko ilmoitettava nimilapussa.

LEHTIPUUT: Lehtipuut, hedelmäpuut.

Lajittelussa hyväksyttävät kokoporrastukset cm:nä.

Kokonaiskorkeus (myös rungon korkeus esimerkiksi riippamuotoisilla puilla):

Metsitys/massataimet:

30-50

50-70

Maisemointitaimet (yleensä

tilaustuote*):

70-100 *

100-125 *

125-150 *

*Suuremmat määrät vaativat yleensä yhden tai useamman kasvukauden tilauksesta

Puut:

150-200 (tätä suuremmat rungon ympärysmittan mukaan)

Rungon ympärysmitta (1 metrin korkeudelta maasta):

4-6 14-16

6-8 16-18

8-10 18-20

10-12 20-25 (*)

12-14 50- (**)

(*) 5 cm:n välein tätä suuremmat

(**) 10 cm:n välein tätä suuremmat

Lajittelussa hyväksyttävät **versomäärät**:

Piiska: Latva + 0 versoa
Puut: Latva + 1-2 versoa
Latva + 3-4 versoa
Latva + yli 4 versoa

Lisäksi huomattava: Puilla versojen tulee lähteä tasapainoisesti rungon eri puolilta. Versojen tulee olla vähintään 30 cm:n mittaisia, jotta ne lasketaan versoiksi.

Myytäessä taimia astiataimina on se ilmoitettava merkinnällä **At** tai **Co**. Lisäksi ilmoitetaan astian koko litroina. Astiataimen juuripaakun on myytäessä oltava läpijuurtunut.

Myytäessä taimia paakutaimina on se ilmoitettava merkinnällä **Pa** tai **Kl**. Lisäksi ilmoitetaan paakun koko (halkaisija) cm:nä.

HAVUPUUT

Lajittelussa hyväksyttävät kokoporrastukset cm:nä:

Metsitys/massataimi:

5-10
10-20

Maisemointitaimi*:

20-30
30-40
40-60

Puut:

60-80
80-100
100-125
125-150
150-175
175-200
200-250
Yli 200 cm:ä korkeammat 50
cm:n välein
Yli 600 cm:ä korkeammat 100
cm:n välein

*Suuremmat määrät vaativat yleensä yhden tai useamman kasvukauden tilauksesta.

Taimen pituus mitataan aina juuren niskasta latvan kärkeen.

Myytäessä taimia astiataimina on se ilmoitettava merkinnällä **At** tai **Co**. Lisäksi ilmoitetaan astian koko litroina. Astiataimen juuripaakun on myytäessä oltava läpijuurtunut.

Myytäessä taimia paakutaimina on se ilmoitettava merkinnällä **Pa** tai **Kl**. Lisäksi ilmoitetaan paakun koko (halkaisija) cm:nä.

ALPPIRUUSUT, ATSALEAT, AINAVIHANNAT- JA HAVUPENSAAT

Lajittelussa hyväksyttävät kokoporrastukset cm:nä:

10-15	80-90	275-300
15-20	80-100	yli 300 cm:ä
20-25	90-100	korkeammat
20-30	100-125	50 cm:n välein

25-30	125-150	yli 600 cm:ä
30-40	150-175	korkeammat
40-50	175-200	100 cm:n välein
40-60	200-225	
50-60	(200-250)	
60-70	225-250	
60-80	250-275	
70-80	250-300	

Lamoavakasvuiset ilmoitetaan leveyden mukaan silloin, kun taimen leveys (= halkaisija) on suurempi kuin taimen korkeus.

Vuorimänty mitataan leveyden mukaan.

20-30	125-150
30-40	150-175
40-60	175-200
60-80	200-250
80-100	200-300
100-125	250-300

Myytäessä taimia astiataimina on se ilmoitettava merkinnällä **At** tai **Co**. Lisäksi ilmoitetaan astian koko litroina. Astiataimen juuripaakun on myytäessä oltava läpijuurtunut.

Myytäessä taimia paakutaimina on se ilmoitettava merkinnällä **Pa** tai **Kl**. Lisäksi ilmoitetaan paakun koko (halkaisija) cm:nä.

RUUSUT: Ryhmäruusut, isokukalliset ruusut, köynnösruusut.

Vähintään kolme hyvin kehittynyttä versoa, joista vähintään kaksi lähtee jalonnuskohdasta ja kolmas enintään 5 cm:n korkeudelta jalonnuskohdasta.

RUNKORUUSUT

Vähintään kolme hyvin kehittynyttä versoa, joista vähintään kaksi lähtee jalonnuskohdasta. Jalonnuskohtia tulee olla kaksi. Rungon läpimitan heti jalonnuskohdan alapuolelta tulee olla vähintään 9 mm.

Rungonkorkeudet:

Matalarunkoiset	noin	40 cm
Puolirunkoiset	noin	60 cm
Korkearunkoiset	noin	90 cm
Riippamuodot	noin	140 cm

KÖYNNÖKSET

Lajittelussa hyväksyttävät kokoporrastukset cm:nä:

30 – 50
50 – 70

Lajittelussa hyväksyttävät **versomäärä**porrastukset:

1, 2, 3-4, yli 4 kpl

Myydään aina astiataimena, astian koko ilmoitettava.
Humala luokitellaan perennojen lajitteluohjeiden mukaan.

PERUSRUNGOT

Läpimitta juurenniskasta mitattuna mm:nä:

4-6, 6-8, 8-10, 10-12, yli 12

Niputusohjeet:

4 - 6 mm	100 kpl/nippu
6 - 8 mm	50 kpl tai 100 kpl
8 - 10 mm	25 kpl tai 50 kpl
10 - 12 mm	25 kpl tai 50 kpl
yli 12 mm	10 kpl tai 25 kpl

LAJITTELUSSA KÄYTETTÄVÄT LAATUMERKINNÄT (lyhenteet):

Ikä	esim. 4 v.
Lisäystapa	
- siemenestä lisätty taimi	S
- kasvullisesti lisätty taimi	K
- mikrolisätty taimi	M
- varte	X
Koulintakertojen lukumäärä	esim. 2 x
Pituus (cm esimerkiksi)	40-60
Leveys/halkaisija	Ø
Versojen lukumäärä	VI/Gr
Rungon ympärysmitta	Rym
Rungon korkeus	Rk
Perusrunko	Pr
Juurileikkaus	Jl
Astiataimi	At/Co
(ja astian koko litroina)	esim 3 l
Paakutaimi	Pa/Kl
(ja paakun halkaisija cm)	
Paljasjuurinen taimi	Pj
Ruukutettu paakutaimi	Pa/At
Esipakattu taimi	Ep
Keskus-rekisteröity taimi	K-nro
ja numero	
Varmennettu taimi	Vt
Käytetty nippukoko	Nk
Muovi/kasvihuoneessa	Kh
kasvanut taimi	
Puutunut pistokas	T

MUUT HYVÄKSYTTÄVÄT LAATUMERKINNÄT (tunnukset):

Kaksivuotias koulimaton siementaimi	2/0
Kaksivuotias kerran koulittu siementaimi	1/1
Kolmivuotias kerran koulittu siementaimi	1/2 tai 2/1
Nelivuotias kerran koulittu siementaimi	1/3 tai 2/2
Viisivuotias kaksi kertaa koulittu siementaimi	1/2/2 tai 2/2/1
Yksivuotias ruohomaisena koulittu siementaimi	1 X 1
Kaksivuotias ruohomaisena koulittu siementaimi	2 X 1
Yksivuotias juurtunut ruohomainen pistokastaimi	0/1/0
Yksivuotias koulittu ruohomainen pistokastaimi	0/1 X 0
Kaksivuotias juurtunut pistokastaimi	0/2/0
Kaksivuotias koulittu pistokastaimi	0/1/1
Kolmivuotias koulittu pistokastaimi	0/1/2 tai 0/2/1
Nelivuotias koulittu pistokastaimi	0/1/3 tai 0/2/2
Yksivuotias juurtunut puutunut pistokastaimi	0/1T
Kaksivuotias juurtunut puutunut pistokastaimi	0/2T
Yksivuotias varte	X/1/0
Kaksivuotias varte	X/2/0
Kaksivuotias koulittu varte	X/1/1
Yksivuotias taivukas, juuriverso tai juuripistokas	-1/0
Kaksivuotias koulittu taivukas, juuriverso tai juuripistokas	-1/1

*Pikkupensaat Liite

Latinalainen nimi	suomalainen nimi
<i>Berberis thunbergii</i> 'Atropurpurea nana'	Kääpiöpurppurahappomarja
<i>Chaenomeles japonica</i>	Japaninruusukvitteni
<i>Dasiphora fruticosa</i> 'Elizabeth'	Pensashanhikki 'Elizabeth'
<i>Dasiphora fruticosa</i> 'Goldteppich'	Pensashanhikki 'Goldteppich'
<i>Dasiphora fruticosa</i> 'Lovely Pink'	Pensashanhikki 'Lovely Pink'
<i>Dasiphora fruticosa</i> 'Abbotswood'	Pensashanhikki 'Abbotswood'

<i>Fothergilla major</i>	Höyhenpensas
<i>Fothergilla major</i> 'Velho'	Höyhenpensas 'Velho'
<i>Potentilla tridentata</i> 'Nuuk'	Grönlanninhanhikki 'Nuuk'
<i>Rhododendron</i> 'Elviira'	Lamoalppiruusu 'Elviira'
<i>Ribes alpinum</i> 'Pumilum'	Pikkutaikinamarja
<i>Salix purpurea</i> 'Nana'	Kääpiöpunapaju
<i>Spiraea beuaverdiana</i>	Verhoangervo
<i>Spiraea japonica</i> 'Little Princess'	Keijuangervo
<i>Spiraea japonica</i> 'Golden Princess'	Keltajapaninangervo
<i>Spiraea japonica</i> 'Goldmound'	Keltajapaninangervo
<i>Spiraea japonica</i> 'Manon'	Tummakeijuangervo
<i>Spiraea japonica</i> 'Nana'	Pikkukeijuangervo
<i>Spiraea trilobata</i>	Siperianvirpiangervo
<i>Vaccinium corymbosum</i>	Pensasmustikka
<i>Vaccinium vitis idaea</i>	Puolukka
<i>Viburnum opulus f. compacta</i> 'Kallion Pallo'	Kääpiökoiranheisi

Hyväksytty Viherympäristöliitto ry:n hallituksessa 21.10.2016.